

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SAO ĐỎ
*****

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN
TỪ VỰNG VÀ NGỮ PHÁP TIẾNG VIỆT

Số tín chỉ: 02

Trình độ đào tạo: Đại học

Ngành đào tạo: Ngôn ngữ Trung Quốc

Năm 2022

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

Trình độ đào tạo: Đại học

Ngành đào tạo: Ngôn ngữ Trung Quốc

1. Tên học phần: Từ vựng và ngữ pháp tiếng Việt

2. Mã học phần: KHXH 014

3. Số tín chỉ: 2 (2, 0)

4. Trình độ cho sinh viên: Năm thứ nhất

5. Phân bổ thời gian:

- Lên lớp: 30 giờ lý thuyết, 0 giờ thực hành

- Tự học: 60 giờ

6. Điều kiện tiên quyết: Không có.

7. Giảng viên

STT	Học hàm, học vị, họ tên	Số điện thoại	Email
1	ThS. Nguyễn Thị Hương Huyền	0989.836.345	Huyentb2010@gmail.com
2	ThS. Nguyễn Thị Sao	0977.125.491	Maisaobms@gmail.com

8. Mô tả nội dung của học phần

Học phần Từ vựng và ngữ pháp tiếng Việt gồm 2 phần, phần một: “Từ vựng tiếng Việt” bao gồm: Đơn vị từ vựng và từ vựng tiếng Việt; nghĩa của từ; hệ thống vốn từ tiếng Việt. Phần hai: “Ngữ pháp tiếng Việt” bao gồm các nội dung về từ loại và cụm từ tiếng Việt; câu tiếng Việt (cấu tạo ngữ pháp, câu trong hoạt động giao tiếp).

9. Mục tiêu và chuẩn đầu ra học phần

9.1. Mục tiêu

Mục tiêu học phần thỏa mãn mục tiêu của chương trình đào tạo:

Mục tiêu	Mô tả	Mức độ theo thang đo Bloom	Đáp ứng mục tiêu của CTĐT
MT1	Kiến thức		
MT1.1	Hiểu được bản chất của từ, nắm vững các kiểu từ có trong tiếng Việt: Từ đơn, từ ghép, phân tích được nghĩa của từ, hệ thống vốn từ được sử dụng trong tiếng Việt.	1	[1.2.1.1.b]
MT1.2	Hiểu được bản chất của câu đơn, câu ghép, câu phân loại theo mục đích nói,	3	[1.2.1.1.b]

Mục tiêu	Mô tả	Mức độ theo thang đo Bloom	Đáp ứng mục tiêu của CTĐT
	nhận diện được các tiêu chuẩn phân định và các từ loại có trong tiếng Việt.		
MT2	Kỹ năng		
MT2.1	Rèn luyện được tính đặc thù của đơn vị tiếng và đơn vị từ trong hệ thống tiếng Việt.	4	[1.2.2.1]
MT2.2	Xác định và phân loại được các từ đa tiết trong văn bản cụ thể.	3	[1.2.2.2]
MT2.3	Phân tích được nghĩa, xác định được từ Hán - Việt trong những biểu hiện của từ tiếng Việt.	3	[1.2.2.2]
MT2.4	Biết cách xác định từ loại trong các văn bản cụ thể, xác định các kiểu câu theo các tiêu chí khác nhau, thành thạo phân tích câu theo ngữ pháp truyền thống.	4	[1.2.2.2]
MT3	Mức tự chủ và trách nhiệm		
MT3.1	Trân trọng vốn từ ngữ và các quy tắc từ vựng mà qua hàng ngàn năm lịch sử mới xây dựng được. Khách quan và khoa học trong việc xác định ranh giới từ, có cách ứng xử đúng đắn trong việc xây dựng vốn từ tiếng Việt vừa phong phú, hiện đại, giữ gìn bản sắc dân tộc.	4	[1.2.3.3]
MT3.2	Tôn trọng thực tiễn nói năng của người Việt để có quan điểm khách quan trong khi miêu tả ngữ pháp, tránh cách nhìn phiến diện, sùng ngoại khi xây dựng một hệ thống quy tắc ngữ pháp phù hợp với tiếng Việt.	4	[1.2.2.1]

9.2. Chuẩn đầu ra

Sự phù hợp của chuẩn đầu ra học phần với chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo:

CDR học phần	Mô tả	Mức độ theo thang đo Bloom	Đáp ứng mục tiêu của CTĐT
CDR1	Kiến thức		
CDR1.1	Hiểu được bản chất của từ, nắm vững các kiểu từ có trong tiếng Việt: Từ đơn, từ ghép, phân tích được nghĩa của từ, hệ thống vốn từ được sử dụng trong tiếng Việt.	3	[2.1.3]
CDR1.2	Nắm bản chất của từ trong tiếng Việt, các nội dung về nghĩa của từ và các kiểu từ trong tiếng Việt như từ đơn, từ ghép, từ đa nghĩa, đồng âm, đồng nghĩa, trái nghĩa.	2	
CDR1.3	Hệ thống vốn từ tiếng Việt về từ vựng toàn dân từ vựng tích cực, tiêu cực và cách sử dụng từ ngữ trong giao tiếp.	3	
CDR1.4	- Các nội dung của ngữ pháp tiếng Việt về thực từ, danh từ, động từ, tính từ và hư từ trong từ loại tiếng Việt. - Các nội dung của ngữ pháp tiếng Việt về cụm danh từ và đặc điểm cấu tạo câu trong ngữ pháp tiếng Việt	1	
CDR1.5	Các tiêu chuẩn phân định và các từ loại có trong tiếng Việt: Thực từ và hư từ, các thành phần câu theo cấu tạo ngữ pháp: Câu đơn, câu ghép câu phân loại theo mục đích nói.	3	
CDR1.6	Hiểu được cách tạo lập các văn bản tiếng Việt.	4	
CDR2	Kỹ năng		
CDR2.1	Phân tích các nội dung từ loại và ngữ pháp của từ vựng và từ loại tiếng Việt.	4	[2.2.3]
CDR2.2	Vận dụng và lấy được các ví dụ minh họa về từng từ loại và tạo lập văn bản để làm rõ đặc điểm của từ vựng.	4	
CDR2.3	Vận dụng kiến thức của từ vựng và từ loại vào sử dụng trong giao tiếp và ngữ pháp giải quyết những vấn đề trong thực tế.	3	
CDR3	Mức tự chủ và trách nhiệm		
CDR3.1	Có năng lực làm việc độc lập, làm việc theo nhóm, giao tiếp và thuyết trình, giải quyết vấn đề trong nhóm cũng như trước lớp. Có thái độ tích cực trong học tập và chịu trách nhiệm với các nhiệm vụ được phân công.	4	[2.3.2]
CDR3.2	Có phẩm chất chính trị, đạo đức tốt.	4	

10. Ma trận liên kết nội dung với chuẩn đầu ra học phần

Chương	Nội dung học phần	Chuẩn đầu ra của học phần										
		CDR1						CDR2			CDR3	
		CDR 1.1	CDR 1.2	CDR 1.3	CDR 1.4	CDR 1.5	CDR 1.6	CDR 2.1	CDR 2.2	CDR 2.3	CDR 3.1	CDR 3.2
1	Phần 1. Từ vựng tiếng Việt Chương 1. Từ và cấu tạo từ tiếng Việt 1.1. Từ và từ vựng 1.2. Đơn vị từ vựng	3	2		3		3	4		3	4	4
2	Chương 2. Nghĩa của từ 2.1. Nghĩa của từ là gì? 2.2. Các thành phần ý nghĩa trong từ 2.3. Tính nhiều nghĩa của từ.	2	2	3			4		4	3	4	4
3	Chương 3. Hệ thống vốn từ tiếng Việt 3.1. Trường từ vựng – ngữ nghĩa 3.2. Hiện tượng đồng nghĩa, trái nghĩa, đồng âm và gần âm 3.3. Các lớp từ vựng.	3		3			4		4	3	4	4
4	Phần 2. Ngữ pháp tiếng Việt Chương 1. Từ loại và cụm từ tiếng Việt 1.1. Từ loại tiếng Việt 1.2. Cụm từ tiếng Việt.	3			1	3	4		4	3	4	4
5	Chương 2. Câu tiếng Việt 2.1. Khái niệm “câu” 2.2. Các thành phần câu		3		1	3	4	4	3	4	4	

Chương	Nội dung học phần	Chuẩn đầu ra của học phần										
		CDR1						CDR2			CDR3	
		CDR 1.1	CDR 1.2	CDR 1.3	CDR 1.4	CDR 1.5	CDR 1.6	CDR 2.1	CDR 2.2	CDR 2.3	CDR 3.1	CDR 3.2
	2.3. Các kiểu câu phân loại theo cấu tạo ngữ pháp 2.4. Các kiểu câu phân loại theo mục đích nói. 2.5. Hệ thống dấu câu trong tiếng Việt.											

11. Đánh giá học phần

11.1. Ma trận phương pháp kiểm tra đánh giá với chuẩn đầu ra học phần

STT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Phương pháp kiểm tra đánh giá	CĐR của học phần			Ghi chú
					CĐR1	CĐR2	CĐR3	
1	Điểm thường xuyên, đánh giá nhận thức, thái độ thảo luận, chuyên cần của sinh	01 điểm	20%	Đánh giá nhận thức và thái độ tham gia thảo luận; đánh giá phần bài tập; chuyên cần: Vấn đáp.	CĐR1.2, CĐR1.5.	CĐR2.1, CĐR2.3.	CĐR3.1, CĐR3.2.	Điểm trung bình của các lần đánh giá
2	Kiểm tra giữa học phần	01 điểm	30%	Tự luận 90 phút	CĐR1.1, CĐR1.2, CĐR1.3, CĐR1.4, CĐR1.5.	CĐR2.1, CĐR 2.2, CĐR2.3.	CĐR3.1, CĐR3.2.	
3	Thi kết thúc học phần	01 điểm	50%	Tự luận 90 phút		CĐR2.1, CĐR 2.2, CĐR2.3,	CĐR3.1, CĐR3.2.	

11.2. Cách tính điểm học phần

Điểm học phần là trung bình cộng các điểm thành phần đã nhân trọng số. Tính theo thang điểm 10, làm tròn đến một chữ số thập phân. Sau đó chuyển thành thang điểm chữ và thang điểm điểm 4.

12. Yêu cầu học phần

Sinh viên thực hiện những yêu cầu sau:

- Tham gia tối thiểu 80% số tiết học trên lớp dưới sự hướng dẫn của giảng viên.
- Đọc và nghiên cứu tài liệu phục vụ học phần, hoàn thành các bài tập cá nhân và bài tập nhóm.
- Chủ động ôn tập theo đề cương ôn tập được giảng viên cung cấp.
- Tham gia kiểm tra giữa học phần, thi kết thúc học phần.
- Dụng cụ học tập: Bản đồ, vở ghi, bút, thước kẻ,...

13. Tài liệu phục vụ học phần

- *Tài liệu chính:*

[1] - Trường Đại học Sao Đỏ (2022), *Giáo trình Dẫn luận ngôn ngữ học*.

- *Tài liệu tham khảo*

[2] - Lã Thị Bắc Lý, Phan Hồng Xuân, Nguyễn Thu Nga (2022), *Giáo trình Từ Việt và Tiếng Việt thực hành*, NXB Đại học Sư phạm.

[3]. Diệp Quang Ban (2019), Giáo trình ngữ pháp tiếng Việt thực hành, NXB GD

14. Nội dung chi tiết học phần và phương pháp dạy-học

TT	Nội dung giảng dạy	Số giờ	Phương pháp dạy-học	CĐR học phần
1	<p>Phần 1: Từ vựng tiếng Việt</p> <p>Chương 1: Nhận diện và phân loại các đơn vị từ vựng</p> <p>Mục tiêu chương:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cung cấp cho sinh viên kiến thức tổng quan về các đơn vị từ vựng tiếng Việt. - Cách nhận diện và phân loại các đơn vị từ vựng. <p>Nội dung cụ thể:</p> <p>1.1. Từ ngữ tiếng Việt hiện đại</p> <p>1.2. Những hiện tượng biên trong từ vựng tiếng Việt</p> <p>1.2.1. Những hiện tượng biên do sự phát triển lịch sử ngôn ngữ quy định</p> <p>1.2.2. Những hiện tượng biên do từ vựng ngoại lai quy định</p>	4 (4LT, 0TH)	<p>Thuyết trình; Dạy học dựa trên vấn đề; Đàm thoại; Dạy học dựa trên vấn đề.</p> <p>- Giảng viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Giải thích các khái niệm, định nghĩa. + Nêu vấn đề, hướng dẫn sinh viên giải quyết vấn đề. + Giao bài tập cho cá nhân, các nhóm. + GV nhận xét, đánh giá và kết luận. <p>- Sinh viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Đọc trước tài liệu: [1]: Phần 1, Chương 1. [2]: Bài 1, Chương 1. [3]: Chương 1, Chương 2. + Lắng nghe, quan sát, ghi chép và giải quyết các vấn đề. + Thảo luận nội dung: nêu những hiện tượng thay đổi của tiếng Việt? 	CĐR1.1, CĐR1.2, CĐR1.4, CĐR1.6, CĐR2.1, CĐR2.3, CĐR3.1, CĐR3.2.
2	<p>Chương 2. Nghĩa của từ</p> <p>Mục tiêu chương:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu và phân biệt được các loại ý nghĩa của từ. - Xác định và hiểu được sự biến đổi về nghĩa của từ trong từ vựng. <p>Nội dung cụ thể:</p> <p>2.1. Phân biệt “nghĩa”, “ý”, “ý nghĩa”.</p> <p>2.2. Sự biến đổi ý nghĩa của từ</p> <p>2.3. Ý nghĩa kết cấu của từ</p> <p>2.4. Hiện tượng đồng âm, đồng nghĩa, trái nghĩa trong từ vựng</p>	4 (4LT, 0TH)	<p>Thuyết trình; Phương pháp động não; Tổ chức học theo nhóm.</p> <p>- Giảng viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Giải thích các khái niệm, định nghĩa. + Đưa nội dung tranh luận và thảo luận. + Giao nội dung thực hành, thảo luận cho các nhóm. + GV đánh giá, nhận xét và đưa ra kết luận. <p>- Sinh viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Đọc trước tài liệu: 	CĐR1.1, CĐR1.2, CĐR1.4, CĐR1.5, CĐR1.6, CĐR2.1, CĐR2.3, CĐR3.1, CĐR3.2.

TT	Nội dung giảng dạy	Số giờ	Phương pháp dạy-học	CĐR học phần
			[1]: Chương 2; [2]: Chương 2; [3]: Bài 3, Chương 1; + Lắng nghe, quan sát, ghi chép và giải quyết các vấn đề. + Làm bài tập cá nhân, theo nhóm trong [1]: Chương 2, mục 2.1 - 2.4. + Thảo luận nội dung: Lấy ví dụ và phân biệt tính nhiều nghĩa của từ.	
3	Chương 3. Hệ thống vốn từ tiếng Việt Mục tiêu chương: - Xác định được cách cấu tạo của vốn từ vựng trong tiếng Việt. - Nắm được nội dung và cách sử dụng của hệ thống từ vựng cũ và mới hiện nay. Nội dung cụ thể: 3.1. Từ vựng toàn dân và từ vựng hạn chế về mặt xã hội, lịch sử 3.2. Từ vựng tích cực và từ vựng tiêu cực 3.3. Từ vựng bản ngữ và từ vựng ngoại lai	6 (6LT, 0TH)	Thuyết trình; Tổ chức cho sinh viên tranh luận; Tổ chức học theo nhóm. - Giảng viên: + Giải thích các khái niệm, định nghĩa. + Giao nội dung thảo luận cho các nhóm. + Giảng viên đánh giá, nhận xét và đưa ra kết luận. - Sinh viên: + Đọc trước tài liệu: [1]: Chương 3; [2]: Chương 6; [3]: Chương 4. + Lắng nghe, quan sát, ghi chép, thảo luận và phân biệt. + Làm bài tập theo nhóm trong tài liệu [1]: Chương 3, mục 3.1-3. + Làm bài kiểm tra. + Thảo luận nội dung: Hãy nêu các đặc điểm cơ bản của hệ thống từ vựng.	CĐR1.2, CĐR1.3, CĐR1.4, CĐR1.6, CĐR2.2, CĐR3.1, CĐR3.2.
4	Phần 2: Ngữ pháp tiếng Việt Chương 1. Từ loại và cụm từ tiếng Việt	8 (7 LT, 0TH, 2KT)	Thuyết trình; Tổ chức cho sinh viên tranh luận; Tổ chức học theo nhóm. - Giảng viên:	CĐR1.2, CĐR1.3, CĐR1.4, CĐR1.5,

TT	Nội dung giảng dạy	Số giờ	Phương pháp dạy-học	CĐR học phần
	<p>Mục tiêu chương:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cung cấp các kiến thức về từ loại và cụm từ tiếng Việt. - Xác định rõ cách sử dụng và cấu tạo của hệ thống từ loại trong ngữ pháp tiếng Việt. <p>Nội dung cụ thể:</p> <p>1.1. Từ loại tiếng việt</p> <p>1.1.1. Khái niệm “từ loại” tiêu chuẩn phân định từ loại tiếng Việt</p> <p>1.1.2. Hệ thống từ loại tiếng Việt</p> <p>1.1.3. Về khái niệm thực từ và hư từ</p> <p>1.1.4. Hiện tượng chuyển di từ loại</p> <p>1.2. Cụm từ tiếng Việt</p> <p>1.2.1. Khái quát về cụm từ</p> <p>1.2.2. Cụm danh từ</p> <p>1.2.3. Cụm động từ</p> <p>1.2.4. Cụm tính từ</p>		<ul style="list-style-type: none"> + Giải thích các khái niệm, định nghĩa. + Đưa nội dung tranh luận và thảo luận. + Giao nội dung thực hành, thảo luận cho các nhóm. + Giao bài tập cho các nhóm. + Giảng viên đánh giá, nhận xét và đưa ra kết luận. <p>- Sinh viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Đọc trước tài liệu: [1]: Chương 1; Chương 2 [3]: Chương 4. + Lắng nghe, quan sát, ghi chép, tranh luận và phản biện. + Làm bài tập theo nhóm trong tài liệu [1]: Chương 2. Bài 1.1- 1.2. + Thảo luận nội dung: Hãy lập bảng phân loại và xác định hệ thống từ loại trong tiếng Việt. 	CĐR1.6, CĐR2.3, CĐR3.1, CĐR3.2.
5	<p>Chương 2. Câu tiếng Việt</p> <p>Mục tiêu chương:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định được thành phần câu và biết cách phân loại câu theo cấu tạo ngữ pháp và câu phân loại theo mục đích nói. - Hiểu được cấu tạo ngữ pháp và cách xác định câu theo từng cách phân loại cụ thể. <p>Nội dung cụ thể:</p> <p>2.1. Khái niệm “câu”</p> <p>2.2. Câu phân loại theo cấu tạo ngữ pháp</p> <p>2.3. Câu phân loại theo mục đích nói.</p>	8 (8LT, 0TH)	<p>Thuyết trình; Tổ chức cho sinh viên tranh luận; Tổ chức học theo nhóm.</p> <p>- Giảng viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Nêu vấn đề cần giải quyết. + Đưa nội dung thảo luận. + Giao bài tập cho các nhóm. + Giảng viên đánh giá, nhận xét và đưa ra kết luận. <p>- Sinh viên:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Đọc trước tài liệu: [1]: Chương 3; [4]: Chương 4. + Lắng nghe, quan sát, ghi chép, tranh luận và phản biện. 	CĐR1.1, CĐR1.2, CĐR1.3, CĐR1.4, CĐR1.5, CĐR1.6, CĐR2.1, CĐR3.2, CĐR3.3.

TT	Nội dung giảng dạy	Số giờ	Phương pháp dạy-học	CĐR học phần
			+ Làm bài tập theo nhóm trong tài liệu [2]: Chương 2, Bài 2.1- 2.2. + Thảo luận nội dung: xác định các thành phần câu trong tiếng Việt trong các đoạn văn cho sẵn.	

Hải Dương, ngày ..... tháng ..... năm 2022

**KT. HIỆU TRƯỞNG
PHÓ HIỆU TRƯỞNG**

TRƯỞNG KHOA

TRƯỞNG BỘ MÔN

TS. Nguyễn Thị Kim Nguyên

Nguyễn Đăng Tiến

Nguyễn Thị Hương Huyền